

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՊԱՏԳԱՄԸ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ

(Սուրբ Էջմիածին, 2004 թ. Յունուարի 6)

«Ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ»:

(Ղուկ. Բ. 11)

Միրելի հաւաքացեալ եւ բարեպաշտ ժողովուրդ.

Սուրբ Ծննդեան այս բարի առաօտը հայոց եկեղեցիների խորաններից հնչում է մեր հոգիներին երկնային մեծ աւերիսը. «Ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ»: Հրեշտակաձայն այս աւերիսով է ներշնչալիս հաւարի մեր կեանքը: Մենք, իբրեւ քրիստոնեաներ, հաւաքում ենք, որ Աստուած, Ով արարեց աշխարհը, նաեւ փրկեց աշխարհը: Բերթեհեմի այրում մանկացաւ Աստուածորդին՝ ազաւերելու մարդուն մեղքերի բանփոց, վերականգնելու նրա աստուածային պարկերը, ազաւեր հոգին, որպէսզի եւր դառնայ մահուան ճանապարհներից դէպի իր Արարիչը՝ դէպի կեանքի աղբիւրը: Յիսուսի Յայրնութեամբ վկայուեց Աստուծոյ Մէրը մարդու հանդէպ, եւ Բերթեհեմի այրը դարձաւ մարդկութեան օրինութեան ակունքը, որպէսզի փրկութեան աստուածաւարդեւ Շնորհը եւ Յոյսը ծագեց աշխարհին:

«Ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ»: Փրկութեան այս մեծ աւերիսն է քրիստոնէական Եկեղեցու քարոզութեան առանցքն ու բովանդակութիւնը, որ ծագեցնում է մարդկային հոգիներում հաւարի յոյսը: Անստուծոյ այդ յոյսի մէջ փայլում է սիրող ու ներող հայեացքը Աստուծոյ եւ պարզորոշութեամբ անկումից դէպի վեր մեր ճանապարհը, որ հարթել է Փրկիչ մեր Տէրը:

Այսօր Փրկիչ է մեզ ծնունդ տալու Տէր եւ Առաջնորդ հոգիների, Նորոգող կեանքի: Ծնունդ է Փրկիչ Ազաւարար՝ հաշտութիւն Աստուծոյ հետ եւ հաճութիւն՝ մարդկանց մէջ, սքանչելի ու անպարփակելի խորհուրդ սիրոյ, որ առաջնորդում է մարդկութեանը եղբայրսիրութեան, կարեկցութեան ու ներման ճանապարհներով, արդարութեան ու խաղաղութեան արահեղքներով:

Սուրբ Ծննդեան այս հոգեւորոգ օրը դասակից հրեշտակներին՝ փառաբանենք Աստուծոյ բարձունքներում եւ առաջին մեր աղօթքով հայցենք, որ աշխարհում ամեն քնքեղ ամուր լինի խաղաղութիւնը, եւ ժողովուրդների ու պետութիւնների հասարակական կեանքը զարգանայ ու զօրանայ մարդասիրութեան արժէքներով, որոնք բխում են բոլոր մարդկանց՝ Աստուծոյ որդիները լինելու ճշմարտութեան ճանաչողութիւնից:

Միրելի բարեպաշտ ժողովուրդ, բոլոր ժամանակներն ունեն իրենց հրամայականները: Մեր նիւթապաշտ եւ աշխարհականացող դարի արագափոփոխ ընթացքների մէջ մարդը իբրեւ անհատ եւ մարդկութիւն իբրեւ ամբողջութիւն առաւել քան կարիքն ունեն հոգեւորի ճանաչողութեան: Դարաւոր աւանդութիւնը կարող են փոփոխուել, արժէքները կարող են վերաիմաստաւորուել, բայց միշտ անփոփոխ է այն ճշմարտութիւնը, որ աշխարհը իմաստաւոր է առանց Աստուծոյ, եւ մարդը իրականում միայնակ է ու անյոյս՝ առանց կենդանի

յարաբերության իր Արարչի հետ: Ընդհանուրի մէկ մասնիկը լինելու զգացողութեամբ ու ապրումով է, որ մարդկային հոգին ունակ է փխրել ուրիշի փխրութեամբ եւ ուրախանալ ուրիշի ուրախութեամբ, սիրել ընկերոջը ինչպէս սեփական անձը եւ բարին գործել: Մերձատրի հանդէպ սիրոյ այս պարտիրաւով աշխարհ եկաւ Փրկիչ: Մերձատրի հանդէպ սիրով պիտի լռեն թշնամութեան ու պատերազմի ձայները, պիտի դադարեն ահաբեկչութիւնն ու բռնութիւնը, պիտի վերականգնուեն ուրբախարութեամբ իրաւունքն ու արդարութիւնը: Այս սիրով է, որ մարդկային ամեն միաժամ ու ջանք պիտի ուղղուած լինի համընդհանուր բարիքի բազմապարկմանը եւ յաղթահարմանը աղքատութեան ու կարիքի, յաղթահարմանը միջավայրի ապականութեան, փարածուող մոլուցքների ու ապականուող բարքերի, որոնք նոյնպէս մեր ժամանակների իրողութիւններ են: Ի լրումն ժամանակի աշխարհ եկաւ Քրիստոս եւ բնակութիւն հաստատեց հաւատով բացուած մարդկային հոգիներում: Արդեօք լրումն չէ՞ ժամանակի, որ մարդկային հոգին նորոգուի հաւատով, կենդանանայ սիրով: Արդեօք լրումն չէ՞ ժամանակի ներում հայցելու, ներում գրելու, դառնալու Աստուածամեծ ճանապարհներից, գործերից ու ընթացքներից, որպէսզի Մարդասէր ու Ողորմած Աստուծոյ շնորհի ներքոյ միշտ օրհնութեան, սիրոյ ու խաղաղութեան մէջ պահպանուի աշխարհը համայն:

Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ հայոց, Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու պարգեւով արժանացել ենք Փրկչական սիրոյ փիեղեւափայլ լոյսին: Շնորհն ենք գրել հոգեւոր ազատութեան, որը բազում օրհնութիւններ է բերել մեր ժողովրդի կեանքում: Քաղաքական ինչպիսի իրավիճակներում էլ յայտնուեցինք, միշտ յաղթանակող մնացինք, յաղթանակող՝ հայ մշակոյթով, որը արտայայտութիւնն է Փրկչին ապաւինած մեր ազատ հոգւոյ: Կանգուն էր հայկական պետականութիւնը, թէ բարձում՝ Հայ Եկեղեցին միշտ եղաւ հայոց ազատ հոգեւոր Հայրենիքը՝ բարձր ու աննուաճ, ուր խնամուեց ազատութեան սէրը՝ որպէս Աստուծոյ շնորհում հրաշալի ու թանկագին անկողնայելի պարգեւ: Հաւատացինք Փրկչի յայտնութեանը եւ պատմութեան դժուարին քառուղիներում ուժ գտանք փորձութիւններին դիմակայելու, ապրելու ու սրբեղծագործելու եւ ազատութեան մեր իրաւունքը պաշտպանելու:

Աստուծոյ յայտնութեան խորհրդի առջև փառք ենք փալիս Փրկչին, որ ազատ ու խաղաղ են մեր Հայրենիքի եզերքները եւ զարթեալ է այսօր մեր ժողովրդի հոգին աշխարհի բոլոր կողմերում, զարթեալ է մեր ազգային իղձերի իրականացման, հանուր հայութեան միասնական ու ներշնչալի կեանքի փնտխելով: Այսօր Սուրբ Ծննդեան աւերիստով ազատութեան փառաբանութեամբ Հայաստանում ու Արցախում փոսական դողանքում են զանգերը նորոգում ու նորակառոյց մեր եկեղեցիների, որոնք աւելի ու աւելի բազմամարդ են դառնում: Յիսուս Փրկչի անունը այսօր ճանաչելի ու սիրելի է դառնում մեր մանուկներին ու երիտասարդներին: Վերաթնացող մեր հաւաքի հետ վերափոխուում է մեր կեանքը, զօրանում է յոյսը գալիքի հանդէպ՝ հակառակ բոլոր դժուարութիւնների: Յիրաւի, Աստուածասէր ազատ հոգու անձնուէր ջանքերով ու քաջ գործերով, ժողովուրդ հայոց, Հայրենիք եւ Սփիւռք միասնութեամբ, ձեռք ձեռքի պիտի կառուցենք վաղուայ նոր օրը հայոց կեանքի, պիտի բացենք դարձի դռները դէպ Հայրենիք, եւ Արարարի փնշերից պիտի պարգունեն, շողան նոր յոյսերի հորիզոնները Հայրենեաց:

Գոհութիւն Բարձրեալին, Սփիւռքը եղել ու շարունակում է մնալ փարածեալ թեւերը Մայր Հայրենիքի: Թեւեւ վերջին փարիներին վերաբնակութեան փրկաշարժերի հետ կապ-

ԳԻՆԵՎԻՆԻԱՆԻ Ս. ԵՐԵՄԻԱՆԻ ՄԱՐԿԱՐԿԱՆԻ ՄԱՐԿԱՐԿԱՆԻ ՄԱՐԿԱՐԿԱՆԻ ՄԱՐԿԱՐԿԱՆԻ

ՋԵՐԵՂՆԱՅԱ ԸՆԹԱՑԱՔՈՒՄ. ԽԱՇԻ ՔԱՎՈՐՆ Է ՀՀ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐ ՎԱՐԴԱՆ ՕՍԿԱՆՅԱՆԷ

ուած նոր իրավիճակներ են սրելով Սփիւռքի գաղթօջախներում, սակայն մեր գաւակները Հայ Եկեղեցու շուրջ, մշակութային կազմակերպութիւնների ու կրթական հաստատութիւնների գործունէութեամբ պահպանում եւ առաջ են փանում հայ կեանքը, շարունակում հայրենական աստիճանները, այլեւ նոյն նախանձախնդրութեամբ աջակցում Մայր Հայրենիքին: Ազատ մեր երկրի իրականութեան ընձեռած հնարաւորութիւններով այսօր արդէն իսկ ականաւորես ենք, որ առաջագնաց Հայրենիքով ամուր ու կենսունակ է հայոց Սփիւռքը, եւ համախոսմբ ու կազմակերպուած Սփիւռքով՝ զօրաւոր Հայրենիքը:

Պատասխանաբար ենք մեր ժամանակի համար, եւ մեր գործերով է, որ այն պիտի արձանագրուի իբրեւ վերականգնումի ժամանակաշրջան՝ ազապ կեանքի վերականգնումի, ազապ հոգու եւ մտածողութեան, քրիստոնէական մեր նկարագրի վերականգնումի: Մեր նոր ձեռքբերումներով ու յաղթանակներով է, որ պիտի առաջ ընթանայ ժամանակը Հայրենիքի վերաշինութեան, ժամանակը՝ մեր գաղթօջախներում ազգային կեանքի վերագարթօնքի, մեր մշակոյթի, գիտութեան ու կրթութեան զարգացման ու ծաղկունքի: Քրիստոս է մեր ճանապարհը, Քրիստոս է մեր գործիւնը եւ ապաւինութիւնը: Այսօր մեզ Փրկիչ է ծնունդ, ծնունդ է մեզ յոյս եւ սէր: Այս է մեր հաւաքը: Այս է ճշմարտութիւնը՝ մնայուն ու յաւիտենական:

Փրկիչ Սուրբ Ծննդեան բարի անտիպով Հայրապետական Մեր օրհնութիւնն ենք բերում սիրեցեալ հաւաքաւոր համայն մեր ժողովրդին ի Հայաստան, յԱրցախ եւ ի Սփիւռս աշխարհի՝ աղօթքով ու հայցով առ Աստուած, որ անքիժ պահենք Հայրենիք ու Սփիւռք միաբանութեան ու սիրոյ ոգին, հաւաքարմութիւնը Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցուն ու Հայրենիքին:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից եղբայրական սիրոյ Մեր ողջոյնն ու բարեմաղթանքներն ենք յղում Առաքելական մեր Եկեղեցու Նուիրապետութեան Աթոռների շնորհազարդ գահակալներին՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին, Երուսաղէմի հայոց Ամենապարի Պատրիարք Տ. Թորգոմ արքեպիսկոպոս Մանուկեանին, Կոստանդնուպոլսոյ հայոց Ամենապարի Պատրիարք Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Սուրբաֆեանին, Մեր սէրն ու օրհնութիւնը՝ մեր Եկեղեցու ուխտապահ ու նուիրեալ ողջ հոգեւոր դասին:

Ողջունում ենք հայոց պետական առաջնուն՝ գլխաւորութեամբ այսօրեղ ներկայ ՀՀ Նախագահ Տիար Ռոբերտ Քոչարեանի, եւ Մեր ողջոյնն ենք յղում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան Նախագահ Տիար Արկաղի Ղուկասեանին ու Հանրապետութեան իշխանութեան բոլոր ներկայացուցիչներին: Հայցում ենք Փրկիչ առաքաբաշխ պարգևները նրանց կեանքին ու հայրենաշէն գործերին:

Ի Քրիստոս սիրով ողջունում ենք Հայաստանում հաւաքարմագրուած դիւանագիտական առաքելութիւնների ղեկավարներին ու ներկայացուցիչներին՝ մաղթելով Տիրոջ հանապազ գորակցութիւնը իրենց առաքելութեան մէջ, որը սիրոյ առաքելութիւն է՝ կոչում ժողովուրդների կեանքում բարեկամութեան ու համագործակցութեան ամրապնդմանը:

Իջման Սուրբ Սեղանի առջեւ՝ Հայ հոգու Բերդնեւում աղօթք ենք բարձրացնում երկինք, որ Սուրբ Ծննդեան լոյսն ու շնորհները իջնեն մարդկանց հոգիներին ու համայն աշխարհին: Այլեւ հայցում ենք Աստուծոյ ամենաառաք խնամքը եւ խաղաղարար ներկայութիւնը այնպեղ, ուր այսօր պարբերազմ է, անք, ցաւ ու փազնապ: Կենարար յոյս եւ փոկու-

նություն ենք մաղթում այդ երկրների փառապեալ ժողովուրդներին, որոնց դժուարություններին բաժնեկից են մեր ազգի զաւակները: Թող յոյսը, բարին ու երջանկությունը ուղեկից լինեն աշխարհասփիւռ մեր ողջ ժողովրդին: Թող Փրկչի Յայտնութեան մեր հաւատի մաքուր ակունքներից թեւ առնեն մեր մտածումներն ու նպատակները եւ մարմին առնեն մեր գործերը՝ ի փառս Աստուծոյ, ի սէր Հայրենեաց եւ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու:

Այսօր մեզ Փրկիչ է ծնուել: Այս է մեր հաւատը: Այս է ճշմարտութիւնը՝ մնայուն ու յաւիտենական: Ողջունենք միմեանց Սուրբ Ծննդեան աւերիսով:

**Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ,
Մեզ, ձեզ մեծ աւերիս: .**